

نمونه‌هایی از فساد اقتصادی اشرف پهلوی

۲۱ دی ۱۳۹۴ ساعت ۲۰:۵۱

مرکز اسناد انقلاب اسلامی بخشی از فسادهای مالی اشرف پهلوی خواهر شاه معدوم پهلوی را منتشر کرد. اشرف پنجشنبه هفته قبل در نیویورک از دنیا رفت.

روز پنجشنبه، ۱۷ دی ماه ۱۳۹۴ خواهر دوقلوی محمدرضا شاه، اشرف پهلوی با کارنامه‌ای مملو از فسادهای اخلاقی، سیاسی و اقتصادی از دنیا رفت. وی به عنوان یکی از تاثیرگذارترین افراد دربار پهلوی، علاوه بر نقش‌آفرینی‌های سیاسی، به عنوان سرسلسله رانت‌خواری و فساد، با کمک شبکه گسترده‌ای از دوستانش، در امور اقتصادی کشور نیز دخالت می‌کرد. رد پای او را در قاچاق‌ها، فروش مناصب حکومتی در ازای دریافت پول، اخذ رشوه و ... می‌توان مشاهده کرد. از همین راه وی ثروت فراوانی برای خود جمع کرد. در همین رابطه مرکز اسناد انقلاب اسلامی برگ‌هایی از فساد اقتصادی اشرف پهلوی را منتشر کرده است. نمونه‌هایی از فساد اقتصادی اشرف پهلوی

اشرف خواهر دوقلوی محمدرضا از ابتدای سلطنت برادرش تا آخرین دقایق عمر او نقش سرنوشت‌سازی در بقای سلطنت پهلوی داشت. در واقع او یکی از چهره‌هایی بود که با استفاده از شبکه گسترده‌ی دوستانش که هر یک مشاغل مهم مملکتی را در اختیار داشتند؛ نفوذ گسترده‌ای در امور مختلف سیاسی و اقتصادی داشت؛ به طوری که نقش دولت در سایه را در کشور بازی می‌کرد. اشرف نیز مانند سایر اعضای خانواده‌ی پهلوی، یک دفتر مخصوص داشت و اشخاص بانفوذی در آنجا کار می‌کردند. این دفتر به «گورستان فیل‌ها» معروف شده بود. اشرف بعد از برادرش، ثروتمندترین فرد خانواده‌ی پهلوی به حساب می‌آمد. دفتر وی با نفوذی که در کشور داشت، به صورت یک سازمان موازی با دولت در برنامه‌ریزی و مدیریت طرح‌های اقتصادی و تجاری بسیار فعال بود.

فریده دیبا: اشرف رسماً پول می‌گرفت و مناصب دولتی را می‌فروخت

اشرف در زندگی خود به دو چیز بسیار علاقه‌مند بود: "مرد" و "پول". اشرف برای به دست آوردن پول بیشتر، دست به هر عملی می‌زد. دریافت رشوه برای واگذاری شغل از اعمالی بود که توسط او انجام می‌گرفت. وی رسماً پول می‌گرفت و مناصب حکومتی را می‌فروخت. فریده دیبا در کتاب خاطرات خود به این موضوع اشاره کرده است: «اشرف در انتخاب وزرا، وکلای مجلس، سفرای ایران در خارج از کشور و حتی معاونان وزرا و مدیران کل دخالت می‌کرد و با گرفتن پول‌های کلان، پست‌های نان و آبدار را می‌فروخت.

یکی از روش‌های کسب درآمد اشرف این بود که در مقابل دریافت پروانه‌ی تأسیس مؤسسات تجاری و اقتصادی، درصدی از سهام مؤسسه به رایگان در اختیارش قرار می‌گرفت. گاهی اشرف در مقابل اخذ مجوز فعالیت تا ۱۰ درصد سهام کارخانجات را دریافت می‌کرد. به عنوان نمونه شرکت سیمان خوزستان و فارس ناچار شد مقداری از سهام خود را به اشرف واگذار کند و مدیرعامل شرکت موظف بود هر ماه سود سهام را تبدیل به ارز و برای فرزندان و همسر اشرف به پاریس ارسال کند. اشرف حتی مقداری از سهام کاغذ پارس را نیز به همین شیوه تصاحب کرد. او گاهی سازمان‌های دولتی را وادار می‌کرد خارج از مقررات مناقصه با یک شرکت خارجی قرارداد ببندند و خود نیز مبالغ هنگفتی می‌گرفت. در مورد دریافت رشوه‌های کلان به وسیله اشرف، در کتاب خاطرات فریدون هویدا آمده است:

«والاحضرت اشرف به وسیله‌ی پسر بزرگش توانسته است کمیسیون کلانی به خاطر عقد قرارداد مقاطعه‌کاری با چند کنسرسیوم بین‌المللی، فروش‌های کمپانی فرانسوی «داسو» به ایران، پروژه‌ی نیروگاه حرارتی ساخت کمپانی «براون باوری» سوئیس و مقاطعه‌ی تأسیسات بندر چابهار توسط کمپانی «براون اندروت» دریافت دارد.

در سند به جای مانده از دوره‌ی رژیم پهلوی آمده است: ... اخیراً خرم، مدیرعامل شرکت آسفالت راه، به وسیله‌ی والاحضرت شاهپور حمیدرضا (از سهامداران شرکت مذکور)، با والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی ارتباط پیدا کرد و برای انجام نظریات و پیشرفت کار خود و استفاده از نفوذ معظم‌علیها، یک دستگاه اتومبیل کادیلاک مدل ۵۷ مشکی مجهز به تمام وسایل مدرن (کولر، یخچال، رادیوگرام) و پانصد هزار ریال وجه نقد به والاحضرت شاهدخت هدیه کرد...

اشرف در زمینه‌ی رانت‌خواری، سرآمد خاندان پهلوی بود. در گزارش سازمان سیا درباره اعمال اشرف آمده است: اشرف با اعمالی که اگر کاملاً غیرقانونی نباشد، اغلب در مرز اعمال خلاف قانون است، در معاملات شرکت می‌کند، کارهایی که اگر دیگران انجام دهند لااقل ده سال زندان دارد، ولی وقتی موضوع را به شاه گزارش می‌دهند، شاه فقط به بالا انداختن شانه اکتفا می‌کند.

دریافت رشوه از شرکت‌های اقتصادی بین‌المللی

اشرف به منظور دریافت رشوه از شرکت‌های مختلف اقتصادی بین‌المللی، عوامل حکومتی را مجبور به اطاعت از خواسته‌های خود می‌کرد و مسئولان دولتی نیز چاره‌ای جز اطاعت از اوامر وی را نداشتند. اشرف در جریان خرید دستگاه‌های اتمی، سازمان انرژی اتمی را تحت فشار قرار داد تا پیشنهاد یک گروه آلمانی را بپذیرد. جمشید آموزگار، نخست‌وزیر وقت نیز رئیس سازمان را احضار کرد و گفت که نظر والاحضرت حتماً باید تأمین شود.

تصاحب زمین‌های بنیاد پهلوی

نمونه‌ای دیگر از سوءاستفاده‌های مالی اشرف مربوط به قطعه‌زمینی در شمال تهران بود که از سوی وزیر کشاورزی به بنیاد پهلوی

واگذار شد. بنیاد پهلوی نیز این زمین را با قیمت ارزان در اختیار اشرف قرار داد. اشرف یک شرکت ساختمانی به نام مهستان تأسیس و با یک شرکت ایتالیایی قراردادی منعقد کرد تا ۳۰۰۰ مسکن لوکس بسازد. قبل از اینکه کار ساختمانی شروع شود، آن را پیش فروش و سپس کل شرکت را واگذار کرد و از این راه سود کلانی به جیب زد.

فساد اقتصادی اشرف در گمرک

یکی دیگر از راه‌های سوءاستفاده‌ی اشرف که از منابع درآمد وی نیز محسوب می‌شد، این بود که هر یک از تجار و بازرگانان که برای واردات کالا به کشور دچار مشکل می‌شدند و یا می‌خواستند بدون عبور از گمرک، حجم عظیمی از کالا را وارد مملکت کنند و حقوق گمرکی را نپردازند به سراغ اشرف می‌رفتند. اشرف به منظور استفاده‌ی هرچه بیشتر از امکانات گوناگون کشور و ثروت عمومی مملکت، شیوه‌ی دیگری هم داشت. وی در مورد دوستان و نزدیکان خود پس از رساندن آنها به مقامات مهم کشوری، با کمک آنان به غارت بیت‌المال می‌پرداخت. برای نمونه انتصاب عبدالحسین هژیر به نخست‌وزیری که از دوستان صمیمی اشرف محسوب می‌شد؛ با حمایت و پشتیبانی وی صورت گرفت. در مقابل، هژیر به اشرف کمک کرد تا سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی را تأسیس کند، سازمانی که عامل نفوذ اشرف در تمامی شئون کشور شد. هژیر همچنین درصدی از درآمد حقوق گمرکی ایران و درصدی از درآمد حاصل از فروش بنزین را به این سازمان اختصاص داد. این سازمان بعدها امتیاز یک سازمان بخت‌آزمایی ملی را که سود فراوانی برای اشرف داشت، به دست آورد.

منبع: تسنیم

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۲۳۳۲/پهلوی-اشرف-اقتصادی-فساد-های-نمونه/>